

URBACT – Věstník

Únor 2011

#2

Connecting cities
Building successes

AKTUALITY - URBACTu

Výzva pro multikulturní historická centra.

***Obohacení veřejných aktivit
spoluodpovědnosti v oblasti sociální
soudržnosti: projekt TOGETHER***

***20 závěrečných konferencí programu
URBACT***

PODROBNĚ

Výzvy multifunkčních historických center

Shrnutí článku Nils Scheffleové a Frédérique Calvanuse publikovaného v URBACT Tribune 2010

Historická města vždy byla multifunkčními centry. Tento rys představuje přidanou hodnotu k atraktivitě a kvalitě městského života. Historická centra nabízející například ekonomické, sociální a kulturní příležitosti pro obchod, sociální život, spotřebu, zkrátka vytvářejí kombinované struktury využití.

Výzva přizpůsobení se protikladům

Historická centra musí v současné době reagovat na protikladné požadavky skupin, které žijí ve městě a používají jeho struktury. Bohužel aspirace obyvatel města na kvalitativní hodnoty městského života, očekávání efektivní nabídky služeb ze strany turistů a konečně požadavky na podmínky zisku ze strany podniků se často ukazují jako vzájemně neslučitelné.

Úkol je jednoduchý: historická centra si na jedné straně potřebují uchovat svoji zděděnou hodnotu, na druhé straně ji musí přeměnit na prvořadý zdroj pro naplnění požadavků konkurenceschopnosti.

V této souvislosti se jako zásadní hnací síla ukazuje schopnost veřejné samosprávy a jejích partnerů zaměřit se na lokální integrovaný přístup vycházející z jednotného, komplexního

konceptu rozvoje historického města. Taková politika by měla být podpořena flexibilním systémem řízení, který se nepřetržitě přizpůsobuje nově vznikajícím potřebám.

HERO: integrovaný rozvoj historických center

Projekt URBACT [HerO](#) – Heritage as Opportunity (Dědictví jako příležitost) si klade za cíl rozvíjet takové strategie řízení, aby bylo možné dosáhnout správné rovnováhy mezi uchováním vybudovaného kulturního dědictví, atraktivitou a konkurenceschopností. Jedním z hlavních problémů, které řeší 9 partnerských měst ([Regensburg](#), [Graz](#), [Neapol](#), [Vilnius](#), [Sighisoara](#), [Liverpool](#), [Lublin](#), [Poitiers](#) a [Valleta](#)) je, jak dosáhnout vyváženosti funkcí města a zajistit multifunkčnost a atraktivitu jejich historických městských čtvrtí.

Aby se dosáhlo tohoto cíle, každé město vyvíjí plán integrovaného řízení kulturního dědictví (Cultural Heritage Integrated Management Plan – CHIMP): integrovaný koncept orientovaný na realizaci ochrany a rozvoje historického centra. Tento plán definuje vize, vodítka, cíle, opatření a systém řízení pro ochranu kulturního dědictví a zajištění kombinovaného charakteru využití této oblasti. Z tohoto důvodu bylo stanoveno osm hlavních oblastí příslušných opatření: materiální a kulturní dědictví, kultura a turistika, bydlení a životní prostředí, mobilita a dostupnost, územní rozvoj města, životní prostředí a volný čas, zvyšování povědomí obyvatel o těchto otázkách a výzkum.

LINKS: Rozvoj udržitelného prostředí pro bydlení

Projekt URBACT [LINKS](#) – Stará evropská města a klíč k udržitelnosti – se zaměřují na vybudování udržitelného a vhodného životního prostředí pro bydlení v městských centrech, které bude kombinovat patrimoniální a environmentální kvality. V rámci tohoto projektu 9 měst ([Anderlecht](#), [Kilkenny](#), [Freiberg](#), [Bayonne](#), [Almeria](#), [Veria](#), [Delft](#), [Budrio](#) a [Brasov](#)) pracuje na řešení stále se zhoršující nerovnováhy mezi obytnými funkcemi a funkcemi „atraktivity“ historických center.

Obyvatelé historických center, kteří čelí omezením spojených s turistikou, volí ve snaze najít lepší kvalitu života přesun do čtvrtí na okraji města. Tento přesun přináší větší kyvadlový pohyb, který vytváří dysfunkce a poškozuje životní prostředí. Nutnost přilákat obyvatele zpátky do historických center se stává stále zřejmější, a proto je nezbytné zlepšit nabídku bydlení. Partnerská města projektu LINKS, začínající snahou odpovědět na jednoduchou otázku: „Proč žít v historickém centru?“, vyvinula důmyslné postupy jak eliminovat překážky a vrátit obyvatele do městských center.

Jako rozhodující se jeví zejména regulace komerční expanze, protože stavba obchodů často vede ke znehodnocení bytového fondu. Aby se vyhnuly tomuto jevu, mnohá historická města zavedla zvláštní přepisy zakazující omezovat bydlení a vyžadující například obnovu opuštěných nepoužívaných prostor.

Během času se historickým centrům podařilo stát se modelem udržitelnosti. Nyní mohou vyhrát tuto bitvu a přilákat obyvatele zpět do městského centra!

Pro více informací:

- Celý článek - [URBACT Tribune](#) – webová stránka programu URBACT
- [HERO](#) – webová stránka URBACT
- [LINKS](#) – webová stránka URBACT

REPORTÁŽ:

5

Obohacení veřejných aktivit spoluodpovědnosti v oblasti sociální soudržnosti: projekt TOGETHER

**Město
Mulhouse
(Francie) je
od roku 2005
průkopníkem
zavádění**

**takovéto spoluodpovědnosti.
Městský úřad, jako hlavní partner
projektu **TOGETHER**, usiluje o
rozvoj této praxe v oblasti
sociálního začlenění.**

Zakládajícím aktem projektu se staly iniciativy přijaté městským úřadem v [Mulhouse](#): nová **Strategie sociální soudržnosti**, kterou v roce 2005 podpořila Rada Evropy. Tato strategie přinesla novou vizi sociálního začlenění, nyní definovanou jako schopnost společnosti zajistit prosperitu a spokojený život všech občanů, včetně budoucích generací, prostřednictvím spoluodpovědnosti.

Když Rada Evropy ve stejném roce předložila [„Metodické pokyny pro ukazatele harmonického rozvoje a sociální soudržnosti“](#), město Mulhouse se dobrovolně pustilo do tohoto experimentu a začalo využívat přístup spoluodpovědnosti.

„Myšlenka, že prosperita a spokojený život pro všechny a za účasti všech by se měly stát cílem územních oblastí, byla zcela v souladu s cestou sociálních inovací, kterou si město zvolilo, zejména prostřednictvím kooperativních orgánů, které si obyvatelé vytvořili již v roce 1990“, vysvětluje Sébastien Houssin, vedoucí

projektu „Mulhouse, město spoluodpovědnosti“ z oddělení pro územní opatření.

Mulhouse, testování spoluodpovědnosti vedoucí k prosperitě a spokojenému životu

Od roku 2006 město Mulhouse zahájilo deset pilotních iniciativ týkajících se spoluodpovědnosti s velmi konkrétním cílem: společnou prací směřovat k větší prosperitě a zlepšovat ukazatele spokojeného života.

Pilotní iniciativy, zpočátku zaměřené na otázku sociálního začlenění, se od této doby otevřely pro další související oblasti aplikací (zdraví, vzdělávání, spotřeba) a specifická prostředí (podniky, veřejné instituce). Jak postupovaly kupředu, rozšířily se také na sousedské vztahy a větší počet účastníků (veřejné orgány, jejich zástupci, podniky, sdružení, obyvatelé atd.).

„Jedním z prvních poučení, které přinesly naše iniciativy týkající se odpovědnosti“, vysvětluje Sébastien Houssin, „je, že při úsilí o prosperitu a spokojený život je třeba brát v úvahu obrovské množství aspektů. Dokonce i v měřítku omezeného prostoru, jakým je například škola, společné zájmy daleko přesahují samotné vztahy mezi studenty a učiteli. Dotýkají se také družnosti, vztahů s rodiči, kvality infrastruktury, rytmu výuky atd.“

„Jedním z nezbytných předpokladů pro splnění našich cílů je skutečný pocit spoluodpovědnosti, to znamená, že občané musí přijmout aktivní roli, a také z toho vyplývá, že instituce musí změnit své postoje a pohledy na řešení problémů,“ zdůrazňuje Stéphanie Ducreauxová, která v projektu TOGETHER odpovídá za komunikaci.

Ukazatele prosperity a spokojeného života, jako východisko pro akční plány

Pro každou z pilotních iniciativ byla aplikována a přizpůsobena osmifázová metodika navržená Radou Evropy (výběr kritérií spokojeného života, resumé, stanovení ukazatelů, měření atd.). Jedním z cílů projektu URBACT TOGETHER je tuto metodiku zlepšovat.

„Zkušenosti [Braine l'Alleud](#) a měst v regionu Wallonie, který se rozhodl pro multikriteriální přístup, nám, kromě jiného, umožnily lépe formulovat naše dotazníky“, vysvětluje Sébastien Houssin.

Inovovaný charakter společné odpovědnosti přináší také otázku systému územní správy v evropských zemích. Stéphanie Ducreuxová říká: „Skutečnost, že si účastníci z veřejné sféry a z občanské společnosti sedají ke společnému stolu a mají stejnou míru spoluodpovědnosti, posiluje současný demokratický systém státní a místní správy.“

Spoluodpovědnost v měřítku města

Nakonec je cílem přístupu, který zvolilo město Mulhouse, schopnost aplikovat spoluodpovědnost v měřítku města, na základě pilotních projektů probíhajících v každém z osmi [partnerských měst](#). Mulhouse by, z podnětu svého starosty Jeana Rottnera, chtělo zavést zásadu spoluodpovědnosti do určitých oblastí veřejného života. V oblasti sociálního začlenění je pilotní projekt „Mnohostranná společenská smlouva“ vedený odborem městského úřadu pro sociální věci jedním z projektů, které by bylo možné institucionalizovat za účelem monitorování příjemců sociálních dávek RSA. „Po úspěšných výsledcích pilotních projektů před více než dvěma roky jsme tento rok tuto

akci obnovili. Pokud výsledky budou opět přesvědčivé, tento přístup spoluodpovědnosti by mohl být rozšířen tak, aby mohl zahrnovat více příjemců dávek.“

Podle Sébastiena Houssina, TOGETHER představuje také důležitý sociální projekt, jehož výsledky se promítnou do veřejných evropských politik. „Jako územní samospráva jsme byli také příjemně překvapeni schopností občanů vyjádřit jasnou vizi prosperity a spokojeného života v našem teritoriu. Definice prosperity a spokojeného života, které vytváříme na místní úrovni, umožní vybudovat univerzálnější vizi na evropské úrovni.“ Po ukončení projektu v roce 2012 se bude v každém z osmi zúčastněných měst pořádat konference hodnotící dosažený pokrok. Pro každého partnera to bude také příležitost k exkurzi po místech spoluodpovědné Evropy a k diskusi o akčních plánech, které se v současné době realizují na místní úrovni.

Spoluodpovědnost v akci: akce pilotní iniciativy ve vyšší odborné škole Alberta Schweitzera v Mulhouse

Vyšší odborná škola Alberta Schweitzera čelila problémům se svým imagem uvnitř i vně školy, a v roce 2008 se rozhodla vyzkoušet náš přístup spoluodpovědnosti. Po experimentální fázi, která probíhala od března do května 2008, se v září 2008 spoluodpovědnost stala integrální součástí přístupu školy. V současné době je do iniciativy zapojeno 1 000 studentů, 150 učitelů a 50 členů technického personálu.

Pro více informací:

- [TOGETHER](#) – webová stránka URBACT
- Projekt – [video](#).

NOVINKY

7

20 závěrečných konferencí programu URBACT: Zaznamenejte si datum!

20 projektů URBACT dokončí programy výměny a vzdělávání do července 2010. Partneři projektu tři roky neúnavně pracovali a hledali společná, účinná a udržitelná řešení problémů větších měst. Tyto projekty přinesly jasná řešení, která se ukázala jako účinná a poskytující cennou podporu pro tvůrce politiky a praktiky zapojené do řešení těchto problémů. Vyhledejte, které závěrečné konference (konferencí) se chcete zúčastnit a zaznamenejte si datum!

Informace o závěrečných konferencích týkajících se jednotlivých projektů najdete na:

- [webové stránce URBACT](#)